

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. lokakuuta 2025
(OR. en)

13516/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0319 (BUD)

FIN 1146

SAATE

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	3. lokakuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Asia:	LISÄTALOUSARVIOESITYS NRO 3 VARAINHOITOVUODEN 2025 YLEISEEN TALOUSARVIOON Maksumäärärahojen mukauttaminen, tulojen päivittäminen ja muut tekniset päivitykset

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 850 final.

Liite: COM(2025) 850 final

Bryssel 3.10.2025
COM(2025) 850 final

2025/0319 (BUD)

**LISÄTALOUSARVIOESITYS NRO 3
VARAINHOITOVUODEN 2025 YLEISEEN TALOUSARVIOON**

**Maksumäärärahojen mukauttaminen, tulojen päivittäminen ja muut tekniset
päivitykset**

Euroopan komissio ottaa huomioon

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 314 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan kanssa,
- Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä 14 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹, joka tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2021,
- unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) 23 päivänä syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509² ja erityisesti sen 44 artiklan,
- Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2025, sellaisena kuin se hyväksyttiin 27 päivänä marraskuuta 2024³,
- heinäkuun 9 päivänä 2025 hyväksytyn lisätalousarvion nro 1/2025⁴,
- heinäkuun 4 päivänä 2025 hyväksytyn lisätalousarvioesityksen nro 2/2025⁵,

ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle lisätalousarvioesityksen nro 3 vuoden 2025 talousarvioon.

MUUTOKSET PÄÄLUOKITTAISEEN TULO- JA MENOTAULUKKON

Muutokset yleiseen tulotaulukkoon ja pääluokkaan III ovat saatavilla EUR-Lexissä (<https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-fi.htm>).

¹ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta, EUVL L 424, 15.12.2020.

² EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

³ EUVL L, 2025/31, 27.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj>.

⁴ EUVL L, 2025/1565, 12.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget_suppl_amend/2025/1565/oj.

⁵ COM(2025) 410, 4.7.2025.

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	3
2.	MENOPUOLEN TARKISTAMINEN	5
2.1	SUUREMPI MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TARVE	5
2.2	KESTÄVÄÄ KALASTUSTA KOSKEVAT KUMPPANUUSSOPIMUKSET (KALASTUSKUMPPANUUSSOPIMUKSET).....	6
2.3	TULLITARKASTUSLAITTEIDEN RAHOITUSVÄLINEEN MAKSUSITOUKSMÄÄRÄRAHOJEN VÄHENNYS	7
2.4	TEKNISEN TUEN VÄLINEEN MAKSUSITOUKSMÄÄRÄRAHOJEN VÄHENNYS	7
2.5	UKRAINAN TUKIVÄLINEEN MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN VÄHENNYS.....	7
2.6	ERILLISVIRASTOJA KOSKEVAT LISÄMUKAUTUKSET	8
2.6.1	<i>Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomaisen (AMLA) määrärahoja koskeva vähennys.....</i>	<i>8</i>
2.6.2	<i>Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen – Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)</i>	<i>8</i>
2.6.3	<i>Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) määrärahalisäys.....</i>	<i>8</i>
2.6.4	<i>Siirto EU:n turvapaikkaviraston budjettikohdasta turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ohjelmaan</i>	<i>9</i>
2.6.5	<i>Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen Life-ohjelmaan – Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) ja Euroopan ympäristökeskus (EEA).....</i>	<i>9</i>
2.6.6	<i>Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon – Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)</i>	<i>9</i>
2.6.7	<i>Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen sisämarkkinaohjelmaan – Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)</i>	<i>10</i>
3.	TULOJEN TARKISTAMINEN.....	10
3.1	SAKOT JA UHKASAKOT	10
3.2	PERINTEISET OMAT VARAT – YLIJÄÄMÄ	11
3.3	VAIKUTUS BKTL-PERUSTEISTEN OMIEN VAROJEN MAKSUOSUUTEEN VUONNA 2025	11
4.	RAHOITUS.....	12
5.	TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	13

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Varainhoitovuotta 2025 koskevan lisätalousarvioesityksen (LTE) nro 3 tarkoituksena on tehdä talousarvioon tarkistuksia sekä meno- että tulopuolella.

Talousarvion menopuolella ehdotetut muutokset koskevat seuraavia seikkoja:

1. Lisätään Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) maksumäärärahoja 2 miljardia euroa, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) maksumäärärahoja 0,7 miljardia euroa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (BMVI) maksumäärärahoja 357 miljoonaa euroa. Näitä määriä ei voitu sisällyttää Euroopan parlamentille ja neuvostolle 3 päivänä lokakuuta 2025 toimitetussa kokonaismäärärahasiirrossa (DEC 15/2025) ehdotettuihin uudelleenkohdennettaviin määriin.
2. Päivitetään kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten tarpeita viimeaikainen kehitys huomioon ottaen.
3. Vähennetään tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen maksusitoumus- ja maksumäärärahoja, koska täytäntöönpano jäsenvaltioissa on viivästynyt.
4. Vähennetään teknisen tuen välineen maksusitoumusmäärärahoja kilpailuun perustuvissa hankintamenettelyissä aikaansaatuja tehokkuushyötyjen seurauksena.
5. Vähennetään Ukrainan tukivälineen maksumäärärahoja vuoden 2025 maksuprofiilin muuttumisen seurauksena. Tähän ovat vaikuttaneet muutokset oletuksissa, jotka koskevat esimerkiksi uudistusten ja investointien toteutustahtia, takauksien ja rahoituksen yhdistämistä koskevien sopimusten allekirjoittamispäivää sekä lainanottokustannuksiin liittyvien tukien maksuaikataulua.
6. Tarkistetaan useille erillisvirastoille myönnettävää EU:n rahoitusosuutta joko täytäntöönpanoon liittyvistä tai muista erityisistä syistä seuraavasti:
 - rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomaiselle (AMLA) osoitettuja maksusitoumus- ja maksumäärärahoja vähennetään, koska merkittävä osa viranomaisen palkkaamasta henkilöstöstä aloittaa tehtävässään vasta vuoden 2025 loppupuolella;
 - Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) palauttavat maksusitoumus- ja maksumäärärahoja, koska vähittäissiirtämisstrategian hyväksyminen on viivästynyt;
 - Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) maksusitoumus- ja maksumäärärahoja lisätään, jotta voidaan kattaa valuuttakurssivaihtelujen taloudelliset vaikutukset;
 - EU:n turvapaikkaviraston (EUAA) maksusitoumus- ja maksumäärärahoja vähennetään, koska viraston toimet, joilla tuetaan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoa, käynnistyvät vasta vuonna 2026. Palautuneet maksusitoumus- ja maksumäärärahat siirretään turvapaikka- ja maahanmuuttorahaston (AMIF) temaattiseen välineeseen, jotta voidaan tukea sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä AMIF-rahaston toimia ja kattaa maksumäärärahojen lisääntynyt tarve, joka johtuu jäsenvaltioille suoritettavista odotettua suuremmista välimaksuista;
 - Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) ja Euroopan ympäristökeskus (EEA) palauttavat maksusitoumus- ja maksumäärärahoja ympäristön ja ilmastotoimien ohjelmaan (Life). Tämä johtuu siitä, että integroitua vesivarojen hoitoa, saasteettomuuspakettia, ympäristövaihteluiden seurantaan koskevien ehdotusten hyväksyminen on viivästynyt ja että vuonna 2025 tarvitaan vähemmän määrärahoja tehtävien siirtämistä kemikaalialalla koskevan asetuksen täytäntöönpanon alkuvaiheita varten;

- Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA) palauttaa maksusitoumus- ja maksumäärärahoja liikennettä koskevaan Verkkojen Eurooppa -välineen ohjelmaan, koska meriturvallisuuspaketin hyväksyminen on viivästynyt;
- Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) palauttaa maksusitoumus- ja maksumäärärahoja elintarvikkeita koskevaan sisämarkkinaohjelman budjettikohtaan, koska uusia genomitekniikoita koskevan ehdotuksen hyväksyminen on viivästynyt.

Tämän lisätalousarvioesityksen nettovaikutus menoihin on 123,7 miljoonan euron vähennys maksusitoumusmäärärahoihin ja 2 517,0 miljoonan euron lisäys maksumäärärahoihin.

Tulopuolella lisätalousarvioesitykseen sisältyy vielä 1 185,1 miljoonaa euroa 30 päivään syyskuuta 2025 mennessä maksettua lopullisia sakkoja ja uhkasakkoja sekä arvioitu perinteisten omien varojen ylijäämä, joka on 1 300 miljoonaa euroa. Kokonaisvaikutus tulopuoleen on näin ollen 31,9 miljoonan euron lisäys BKTL-maksuosuuksiin.

2. MENOPUOLEN TARKISTAMINEN

2.1 Suurempi maksumäärärahojen tarve

Kokonaismäärärahasiirto tehdään vuosittain, ja se koskee koko komissiota. Siinä kaikkia pääosastoja ja yksiköitä pyydetään tarkastelemaan viimeistään syyskuun alussa talousarvioon sisältyvien maksumäärärahojensa toteutusta asianomaisen vuoden loppuun saakka. Tarkoituksena on määrittää tarpeet ja varmistaa, että talousarvioon sisältyvät maksumäärärahat on vuoden loppuun mennessä käytetty mahdollisimman tehokkaasti, sovittamalla yhteen lisätarpeet ja odotettavissa oleva määrärahojen vajaakäyttö. Tämän vuoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle esitetään vuosittain määrärahasiirtopyyntö varainhoitoasetuksen 31 artiklan mukaisesti.

Kokonaismäärärahasiirto osoitti, että hyväksytyssä talousarviossa jäljellä olevat määrärahat ja käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot eivät riitä kattamaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (BMVI) arvioituja maksutarpeita vuoden loppuun saakka. Sen vuoksi komissio ehdottaa EAKR:n, ESR+:n ja BMVI:n ohjelmiin määrärahalisäyksiä seuraavasti:

- **Koheesio-ohjelmat 2021–2027**

Koheesiopolitiikan ohjelmat ovat käynnistyneet hitaasti kaudella 2021–2027, mikä johtui sääntelykehityksen myöhäisestä hyväksymisestä ja siitä, että hallintoviranomaiset keskittyivät panemaan täytäntöön rahoitusvälineitä, joilla oli lyhyempi määräaika. Täytäntöönpano on nyt kuitenkin selvästi nopeutumassa. Vuoden 2024 talousarvion määrärahat toteutettiin kokonaisuudessaan, mukaan lukien lisätalousarviolla nro 5 käyttöön otettu 2,9 miljardin euron lisämäärä sekä kaikki käytettävissä olevat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot. Vuoden lopussa maksamatta olleiden maksatushakemusten määrä oli tavanomainen (lähes 5 miljardia euroa). Näihin maksatushakemuksiin perustuvat maksut suoritettiin vuoden 2025 alussa, eli niihin käytettiin vuoden 2025 talousarviossa hyväksyttyjä määrärahoja. Lisäksi Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) määrärahojen käyttö on ollut alun perin odotettua suurempaa. Koheesiovaroja on syyskuusta 2025 alkaen kohdennettu STEP-kehysvälineen painopisteisiin 11,7 miljardia euroa. Jäsenvaltioiden heinäkuussa 2025 toimittamat ennusteet ja hankkeiden valinta-asteen kehitys (lähes 50 % kesäkuussa 2025, kun se vuotta aiemmin oli 23 %) vahvistavat, että käytännön toteutus on nopeutunut ja että määrärahoja on lisättävä, jotta voidaan kattaa kaikki arvioidut tarpeet vuoden loppuun asti.

- **Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (BMVI)**

BMVI:n maksumäärärahoihin tehdään 357 miljoonan euron lisäys, jotta voidaan suorittaa odotettua suuremmat välimaksut (jäsenvaltioiden kasvaneiden maksuennusteiden seurauksena) ja kattaa vuoden 2024 lopussa maksamatta ollut ja vuoden 2025 alussa maksettu määrä.

Tässä lisätalousarvioesityksessä nro 3/2025 esitetty maksumäärärahojen lisäys esitetään seuraavassa:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
05 02 01	Euroopan aluekehitysrahasto — toimintamenot	0	2 000 000 000
07 02 01	ESR+:n yhteistyössä hallinnoitava toimintalohko – Toimintamenot	0	700 000 000
11 02 01	Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline	0	357 000 000
Yhteensä		0	3 057 000 000

2.2 Kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset (kalastuskumppanuussopimukset)

Komissio neuvottelee, tekee ja panee täytäntöön kahdenvälisiä kestävää kalastusta koskevia kumppanuussopimuksia Euroopan unionin ja kolmansien maiden välillä. Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa neuvottelut useista sopimuksista ja niiden täytäntöönpanopöytäkirjoista olivat edelleen kesken. Tämän seurauksena varauksesta on varainhoitoasetuksen 49 artiklan ja 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁶ 20 kohdan mukaisesti käytettävissä 39,9 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 22,4 miljoonaa euroa maksumäärärahoina.

Asianomaisten täytäntöönpanopöytäkirjojen ja neuvottelujen tilanne:

- Norsunluurannikon kanssa tehty täytäntöönpanopöytäkirja allekirjoitettiin 6 päivänä kesäkuuta 2025, ja sitä on sovellettu väliaikaisesti kyseisestä päivästä lähtien. Se kattaa 6 päivän kesäkuuta 2025 ja 5 päivän kesäkuuta 2029 välisen ajanjakson.
- Neuvottelut São Tomén kanssa on saatu päätökseen. Uusi täytäntöönpanopöytäkirja on määrä allekirjoittaa ja sitä ruvetaan soveltamaan väliaikaisesti lokakuussa 2025.
- Neuvottelut Cookinsaarten kanssa on saatu päätökseen. Uusi täytäntöönpanopöytäkirja on määrä allekirjoittaa ja sitä ruvetaan soveltamaan väliaikaisesti joulukuussa 2025.
- Gabonin kanssa tehtävän uuden täytäntöönpanopöytäkirjan osalta hyväksyttiin 8 päivänä syyskuuta suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen (COM(2025) 465). Pöytäkirjan allekirjoittaminen ja väliaikainen soveltaminen eivät ole odotettavissa vuonna 2025.
- Seychellien kanssa tehtävää uutta täytäntöönpanopöytäkirjaa koskevat neuvottelut ovat käynnissä sen jälkeen, kun hyväksyttiin suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen (COM(2025) 269). Uusi pöytäkirja on tarkoitus allekirjoittaa vasta vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä.

Varauksessa jäljellä olevat määrärahat:

- Marokon osalta unionin tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-778/21 P, komissio v. Front Polisario, ja C-798/21 P, neuvosto v. Front Polisario, 4 päivänä lokakuuta 2024 antaman tuomion seurauksena tarvitaan uusi sopimus ja täytäntöönpanopöytäkirja, joista kumpaakaan ei ole tarkoitus allekirjoittaa eikä soveltaa väliaikaisesti vielä vuonna 2025.
- Angolan, Guinean, Liberian ja Senegalin osalta ei ole vielä hyväksytty neuvoston päätöksiä uusia pöytäkirjoja koskevien neuvottelujen aloittamisesta.

Sen vuoksi komissio ehdottaa, että peruutetaan varauksessa olevat määrät, joita ei tarvita vuonna 2025, eli 39,9 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 22,4 miljoonaa euroa maksumäärärahoina. Tämä kuvastaa myös sitä, että vuoden 2026 talousarvioesityksessä on jo varauksessa määrärahat kestävää kalastusta koskevia kumppanuussopimuksia varten, ja niillä voidaan kattaa pöytäkirjat, jotka on määrä allekirjoittaa vuonna 2026. Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 08 05 01)	–39 947 143	–22 392 143
Yhteensä		–39 947 143	–22 392 143

⁶ EUVL L 4331, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj.

2.3 Tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen maksusitoumusmäärärahojen vähennys

Tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen maksusitoumusmäärärahoja vähennettiin 68,4 miljoonaa euroa lisätalousarvioesityksessä nro 2, koska täytäntöönpano oli viivästynyt jäsenvaltioissa. Määrärahat siirrettiin sen jälkeen muihin painopisteisiin, kuten tulliuudistukseen sekä hiilirajamekanismiin (CBAM). Lisäksi vuodelle 2025 suunniteltua tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen kolmatta ehdotuspyyntöä, joka koskee sähköistä kaupankäyntiä, on lykätty vuoteen 2026. Tarkoituksena on varmistaa EU:n varojen mahdollisimman tehokas käyttö ja yhdenmukaisuus tulevan EU:n tulliviranomaisen työn kanssa. Näiden muuttuneiden painopisteiden seurauksena tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen määrärahatarpeet vuonna 2025 vähenivät 78,03 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 47,86 miljoonaa euroa maksumäärärahoina. Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
11 03 01	Tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline	-78 032 393	-47 859 845
Yhteensä		-78 032 393	-47 859 845

2.4 Teknisen tuen välineen maksusitoumusmäärärahojen vähennys

Komissio tarjoaa teknisen tuen välineen avulla jäsenvaltioille räätälöityä asiantuntemusta, jotta voidaan parantaa institutionaalisia ja hallinnollisia valmiuksia, joita tarvitaan kasvua edistävien uudistusten kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Vuonna 2025 teknisen tuen välineen maksusitoumusmäärärahoihin ehdotetaan 5 miljoonan euron vähennystä, ja vastaava maksumäärärahojen vähennys sisältyy kokonaismäärärahasiirtoon. Ehdotettu vähennys johtuu kilpailuun perustuvissa hankintamenettelyissä aikaansaaduista tehokkuushyödyistä. Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
06 02 02	Teknisen tuen väline	-5 000 000	0
Yhteensä		-5 000 000	0

2.5 Ukrainan tukivälineen maksumäärärahojen vähennys

Ukrainan tukivälineen alkuperäinen maksuprofiili vuodelle 2025 perustui useisiin oletuksiin, jotka koskivat erityisesti Ukraina-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien toteutusvauhtia, takaussopimusten ja rahoituksen yhdistämistä koskevien sopimusten allekirjoittamispäivää ja lainanottokustannuksiin liittyvien tukien maksuaikataulua. Viimeisimpien ennusteiden perusteella maksumäärärahojen ylijäämän odotetaan olevan lähes 1,2 miljardia euroa vuoden 2025 lopussa.

Tästä ylijäämästä on siirrettävä lähes 0,7 miljardia euroa vuodelle 2026 (esim. pidätettyjä varoja sellaisia uudistuksia ja investointeja varten, joiden osalta voidaan vielä suorittaa maksuja enintään 12 kuukautta alkuperäisen kielteisen arvion jälkeen). Jäljelle jäävä määrä (469 miljoonaa euroa) voidaan tarkistettujen maksuoletusten perusteella lykätä vuoteen 2027. Tämä koskee erityisesti sitä osaa maksuvirroista, joka liittyy rahoitusta yhdistäviin sopimuksiin (perustuen todelliseen allekirjoitusvauhtiin ja maksuprofiileihin), sekä sitä osaa, joka liittyy lainakustannuksia koskeviin tukiin (kunkin vuosineljänneksen lainakustannukset maksetaan aina vasta seuraavan vuosineljänneksen alussa). Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
16 06 02 02	Muut Ukrainan investointikehityksen mukaiset toimet	0	–400 000 000
16 06 03 02	Lainanottokustannuksiin myönnettävä tuki	0	–69 000 000
Yhteensä		0	–469 000 000

2.6 Erillisvirastoja koskevat lisämukautukset

2.6.1 Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomaisen (AMLA) määrärahoja koskeva vähennys

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA) otti vuoden 2025 talousarviossaan huomioon joidenkin henkilöstönsä kuuluvien osalta koko vuoden kustannukset ja muiden henkilöstöön kuuluvien osalta vain puolen vuoden kustannukset. Koska suurin osa viranomaisen rekrytoinneista on kuitenkin toteutunut vasta vuoden 2025 viimeisinä kuukausina, henkilöstökustannuksiin osoitettuja määrärahoja ei käytetä kokonaan. AMLAn talousarvioon ehdotetaan näin ollen 600 000 euron vähennystä sekä maksusitoumus- että maksumäärärahoina vuonna 2025. Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
03 10 05	Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA)	–600 000	–600 000
Yhteensä		–600 000	–600 000

2.6.2 Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen – Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)

Vuoden 2025 talousarviossa otettiin EIOPAA ja ESMAA varten varaukseen 0,9 miljoonaa euroa sekä maksusitoumus- että maksumäärärahoina vähittäissijoitusstrategian täytäntöönpanoa silmällä pitäen. Koska ehdotettua lainsäädäntöä koskevissa neuvotteluissa on edistytty hitaasti, virastot eivät todennäköisesti pysty käyttämään kyseisiä määriä. Näin ollen varauksessa olevat määrät (EIOPA: 379 000 euroa; ESMA: 484 000 euroa) palautetaan talousarvioon seuraavasti:

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 03 10 03)	–379 000	–379 000
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 03 10 04)	–484 000	–484 000
Yhteensä		–863 000	–863 000

2.6.3 Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) määrärahalisäys

Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskukselle osoitettavaa tukea koskevaan budjettikohtaan esitetään pientä, 700 000 euron lisäystä maksusitoumus- ja maksumäärärahoina. Tämä kattaa valuuttakurssivaihtelujen taloudelliset vaikutukset sekä henkilöstön palkkoihin että hallintokustannuksiin. Näin ollen kokonaisvaikutus menoihin on seuraava:

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
06 10 01	Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	700 000	700 000
Yhteensä		700 000	700 000

2.6.4 Siirto EU:n turvapaikkaviraston budjettikohdasta turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) ohjelmaan

Monivuotisen rahoituskehiksen väliarvioinnissa myönnettiin 2 miljardin euron lisämäärärahat muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon ja etulinjan jäsenvaltioiden tukemiseen, jotta ne kykenevät selviämään muuttoliikkeeseen ja rajaturvallisuuteen liittyvistä kiireellisistä haasteista ja tarpeista. Osana lisärahoitusta EU:n turvapaikkavirastolle (EUAA) osoitettiin lisärahoitusta 53 miljoonaa euroa sekä 75 uutta sopimussuhteista toimihenkilöä vuonna 2025 ottaen huomioon sille muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksessa osoitetut uudet vastualueet. Koska turvapaikkaviraston uusien tehtävien odotetaan alkavan pääasiassa vuonna 2026, maksusitoumusmäärärahoihin ehdotetaan 48 miljoonan euron vähennystä ja maksumäärärahoihin 45 miljoonan euron vähennystä.

Maksusitoumusmäärärahat siirretään AMIF-ohjelmaan, jotta voidaan tukea AMIF-rahaston omia toimia, jotka liittyvät muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon. Maksumäärärahat käytetään AMIF-rahaston temaattisessa rahoitusvälineessä, jotta jäsenvaltioille voidaan suorittaa odotettua suuremmat välimaksut, jotka liittyvät vuodelta 2024 vuodelle 2025 siirtyneeseen maksumäärärahojen vajeeseen.

(euroa)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
10 10 01	Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA)	–48 000 000	–45 000 000
10 02 01	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF-rahasto)	48 000 000	45 000 000
Yhteensä		0	0

2.6.5 Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen Life-ohjelmaan – Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) ja Euroopan ympäristökeskus (EEA)

Life-ohjelmasta peräisin olevat 6,4 miljoonan euron maksusitoumus- ja maksumäärärahat otettiin vuoden 2025 talousarviossa varaukseen Euroopan kemikaalivirastoa (ECHA) ja Euroopan ympäristökeskusta (EEA) varten, kun odotettiin integroitua vesivarojen hoitoa / saasteettomuuspakettia, ympäristöväittämiä, metsien seuranta ja tehtävien siirtämistä kemikaalialalla koskevista ehdotuksista käytävien lainsäädäntöneuvottelujen päätökseen saattamista. Koska näitä ehdotuksia koskeva lainsäädäntömenettely on viivästynyt ja koska määrärahatarpeet ovat vuonna 2025 pienentyneet tehtävien siirtämistä koskevan asetuksen myöhästyneen täytäntöönpanon seurauksena, komissio ehdottaa, että vastaavat määrärahat palautetaan Life-ohjelmaan seuraavasti:

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 09 10 01)	–3 483 742	–3 483 742
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 09 10 02)	–2 899 553	–2 899 553
09 02 01	Luonto ja luonnon monimuotoisuus	290 858	290 858
09 02 02	Kiertotalous ja elämänlaatu	5 801 579	5 801 579
09 02 03	Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen	290 858	290 858
Yhteensä		0	0

2.6.6 Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosioon – Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)

EMSan vuoden 2025 talousarvioon sisältyy 1,791 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoja, jotka otettiin varaukseen odottamaan viraston tarkistettua perustamisasetusta koskevien lainsäädäntöneuvottelujen tulosta. Määrä kompensoitiin vähentämällä vastaavasti Verkkojen

Eurooppa -välineen liikenneosion määrärahoja. Koska asetuksen tarkistus hyväksytään todennäköisesti vasta vuoden 2025 viimeisen neljänneksen loppupuolella, virasto ei pysty käyttämään ja toteuttamaan määrärahoja oikea-aikaisesti. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että vastaavat määrärahat palautetaan Verkkojen Eurooppa -välineeseen seuraavasti:

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 02 10 02)	-1 791 000	-1 791 000
02 03 01	Verkkojen Eurooppa -väline – Liikenne	1 791 000	1 791 000
Yhteensä		0	0

2.6.7 Varauksessa olevien määrärahojen palauttaminen sisämarkkinaohjelmaan – Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)

Vuoden 2025 talousarviossa otettiin varauksen 0,4 miljoonan euron maksusitoumusmäärärahat ja 0,08 miljoonan euron maksumäärärahat, jotka olivat peräisin elintarvikkeita koskevasta sisämarkkinaohjelman osiosta. Määrärahat oli tarkoitettu Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisesta (EFSA) varten odotettaessa, että tietyillä uusilla genomitekniikoilla tuotettuja kasveja ja niistä peräisin olevia elintarvikkeita ja rehuja koskevasta asetuksesta käydyt lainsäädäntöneuvottelut saadaan päätökseen. Koska tämän ehdotuksen lainsäädäntömenettely on viivästynyt, komissio ehdottaa, että vastaavat määrärahat palautetaan elintarvikkeita koskevaan sisämarkkinaohjelman osioon, kuten ehdotukseen liittyvässä rahoitus selvityksessä esitetään.

(euroa)

Budjettikohta	Nimi	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat
<i>Pääluokka III – Komissio</i>			
30 02 02	Jaksotetut määrärahat (varaus momentille 06 10 02)	-405 000	-81 000
03 02 06	Ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden korkean tason edistäminen	405 000	81 000
Yhteensä		0	0

3. TULOJEN TARKISTAMINEN

Lisätalousarvioesityksessä nro 3/2025 ehdotetaan, että vuoden 2025 talousarvioon otetaan 1 576,7 miljoonaa euroa lokakuuhun 2025 mennessä maksettuja lopullisia sakkoja ja uhkasakkoja (1 185,1 milj. euroa enemmän kuin LTE:ssä nro 2/2025) sekä 1 300 miljoonaa euroa lisää perinteisiä omia varoja, koska tulot ovat talousarviossa ennakoitua suuremmat.

3.1 Sakot ja uhkasakot

Lokakuuhun 2025 mennessä maksettujen sakkojen ja uhkasakkojen osalta ehdotetaan, että vuoden 2025 talousarvioon otetaan seuraavat määrät:

- kilpailun alalla määrätyt sakot – 654,3 miljoonaa euroa;
- perussopimusten mukaisen velvollisuuden täyttämättä jättämisen toteutamisesta koskevien Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioiden noudattamatta jättämisestä jäsenvaltioille määrätyt uhkasakot ja kiinteämääräiset hyvitykset – 528 miljoonaa euroa;
- sakkoihin ja uhkasakkoihin liittyvät korot – 2,7 miljoonaa euroa.

Sen vuoksi ehdotetaan, että lisätalousarvioesityksessä nro 2/2025 ilmoitettuun määrään (392 milj. euroa) lisätään 1 185,1 miljoonaa euroa, jolloin kokonaismäärä on 1 576,7 miljoonaa euroa. Seuraavassa taulukossa on yksityiskohtainen erittely tarkistuksesta.

Tulo- puolen budjetti- kohta	Nimi	LTE nro 2/2025	LTE nro 3/2025	Uusi määrä
4 2 0	Kilpailusääntöjen täytäntöönpanoon liittyvät sakot	409 213 301	654 334 000	1 063 547 301
4 2 1	Jäsenvaltioille määrättyt uhkasakot ja kiinteämääräiset hyvitykset	35 915 569	528 021 069	563 936 638
4 2 4	Sakkoihin ja uhkasakkoihin liittyvät korot	p.m.	2 764 975	2 764 975
4 2 5	Peruutettuihin tai pienennettyihin sakkoihin liittyvät korot, muut maksut ja negatiiviset tuotot	-53 553 502	—	-53 553 502
4 2 9	Muut sakot ja uhkasakot, joita ei sidota käyttötarkoitukseen	p.m.	—	p.m.
Yhteensä		391 575 368	1 185 120 044	1 576 695 412

3.2 Perinteiset omat varat – ylijäämä

Lisätalousarvio nro 2/2025 sisältää talousarvion tulopuolta koskevat tarkistettut ennakkoarviot vuoden 2025 osalta sellaisina kuin ne vahvistettiin omia varoja käsittelevän neuvoa-antavan komitean 194. kokouksessa 26 päivänä toukokuuta 2025. Koska tammi-elokuussa on kuitenkin asetettu käyttöön ennakoitua suurempi määrä tullimaksuja, on aiheellista korottaa perinteisiä omia varoja koskevia arvioita yhteensä 1 300 miljoonalla eurolla.

3.3 Vaikutus BKTL-perusteisten omien varojen maksuosuuteen vuonna 2025

Seuraavassa taulukossa on esitetty BKTL-perusteisten omien varojen tarkistettut määrät verrattuna talousarvioesitykseen nro 2/2025:

Jäsenvaltio	LTE nro 2/2025	LTE nro 3/2025	Uusi määrä
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)
Belgia	3 525 708 596	1 106 566	3 526 815 162
Bulgaria	582 591 160	182 850	582 774 010
Tšekki	1 746 074 657	548 017	1 746 622 674
Tanska	2 358 418 487	740 205	2 359 158 692
Saksa	24 988 593 541	7 842 837	24 996 436 378
Viro	222 970 651	69 980	223 040 631
Irlanti	2 186 539 540	686 260	2 187 225 800
Kreikka	1 332 104 952	418 090	1 332 523 042
Espanja	9 103 233 993	2 857 110	9 106 091 103
Ranska	16 642 263 742	5 223 284	16 647 487 026
Kroatia	500 673 183	157 140	500 830 323
Italia	12 274 837 916	3 852 538	12 278 690 454
Kypros	174 671 083	54 821	174 725 904
Latvia	225 258 559	70 699	225 329 258
Liettua	443 710 330	139 261	443 849 591
Luxemburg	318 627 577	100 004	318 727 581
Unkari	1 127 226 794	353 787	1 127 580 581
Malta	113 664 560	35 674	113 700 234
Alankomaat	6 466 765 873	2 029 637	6 468 795 510
Itävalta	2 701 839 134	847 990	2 702 687 124
Puola	4 853 620 964	1 523 341	4 855 144 305
Portugali	1 610 427 230	505 443	1 610 932 673
Romania	2 044 376 034	641 641	2 045 017 675
Slovenia	380 591 091	119 451	380 710 542

Slovakia	731 538 461	229 598	731 768 059
Suomi	1 569 141 397	492 485	1 569 633 882
Ruotsi	3 301 696 643	1 036 259	3 302 732 902
Yhteensä	101 527 166 148	31 864 968	101 559 031 116

4. RAHOITUS

Tämän lisätalousarvioesityksen nro 3/2025 nettovaikutus on yhteensä 123,7 miljoonan euron vähennys maksusitoumusmäärärahoihin ja 2 517,0 miljoonan euron lisäys maksumäärärahoihin vuoden 2025 talousarviossa. Maksumäärärahojen lisäys kompensoituu lähes kokonaan 2 485,1 miljoonan euron lisätuloilla. Näin ollen 31,9 miljoonaa euroa on katettava kasvattamalla BKTL-maksuosuuksia.

Otsakkeen 2b maksusitoumusmäärärahoihin tehtyjen muutosten seurauksena ehdotetaan, että joustovälineestä otetaan tässä otsakkeessa käyttöön 4,7 miljoonaa euroa ennakoitua vähemmän ja että joustovälineestä käyttöön otettavia maksumäärärahoja vähennetään vastaavasti.

Joustovälineen käyttöönottoon vuosina 2022–2025 liittyviä maksumäärärahoja tarvitaan vuonna 2025 arviolta 1 395,1 miljoonaa euroa käypinä hintoina. Kyseisiin vuosiin liittyvien maksamattomien määrien arvioitu maksuaikataulu esitetään seuraavassa taulukossa:

<i>Joustoväline – maksuprofiili (milj. euroa)</i>					
<i>Käyttöönottovuosi</i>	2025	2026	2027	Monivuotisen rahoituskehyksen jälkeen	Yhteensä
2022	36,7				36,7
2023	120,6	83,2			203,8
2024	107,6	83,7	46,3		237,5
2025	1 130,1	15,8	9,4	5,7	1 161,1
Yhteensä	1 395,1	182,7	55,7	5,7	1 639,1

Lukujen summa ei välttämättä vastaa kokonaismäärää, koska lukuja on pyöristetty.

5. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

		Talousarvio 2025 (ml. LTE:t nro 1–2/2025)		Lisätalousarvioesitys nro 3/2025		Talousarvio 2025 (ml. LTE:t nro 1–3/2025)	
		MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	21 540 062 907	20 460 646 037	–1 058 000	–1 382 000	21 539 004 907	20 459 264 037
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>21 596 000 000</i>				<i>21 596 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>	<i>55 937 093</i>		<i>1 058 000</i>		<i>56 995 093</i>	
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	77 983 510 680	44 446 179 437	–4 705 000	2 700 619 000	77 978 805 680	47 146 798 437
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>75 697 000 000</i>				<i>75 697 000 000</i>	
	<i>josta joustoväline</i>	<i>1 144 928 584</i>		<i>–4 705 000</i>	<i>–4 705 000</i>	<i>1 140 223 584</i>	
	<i>josta Euroopan unionin elpymisväline</i>	<i>1 141 582 096</i>				<i>1 141 582 096</i>	
	<i>Liikkumavara</i>						
2a.	Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	66 365 744 035	33 260 377 346		2 700 000 000	66 365 744 035	35 960 377 346
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>66 361 000 000</i>				<i>66 361 000 000</i>	
	<i>josta joustoväline</i>	<i>4 744 035</i>				<i>4 744 035</i>	
	<i>Liikkumavara</i>						
2b.	Palautumiskyky ja arvot	11 617 766 645	11 185 802 091	–4 705 000	619 000	11 613 061 645	11 186 421 091
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>9 336 000 000</i>				<i>9 336 000 000</i>	
	<i>josta joustoväline</i>	<i>1 140 184 549</i>		<i>–4 705 000</i>	<i>–4 705 000</i>	<i>1 135 479 549</i>	
	<i>josta Euroopan unionin elpymisväline</i>	<i>1 141 582 096</i>				<i>1 141 582 096</i>	
	<i>Liikkumavara</i>						
3	Luonnonvarat ja ympäristö	56 739 667 594	55 605 510 102	–39 947 143	–22 392 143	56 699 720 451	55 583 117 959
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>57 336 000 000</i>				<i>57 336 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>	<i>596 332 406</i>		<i>39 947 143</i>		<i>636 279 549</i>	
	josta: Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	39 975 892 542	40 030 717 961			39 975 892 542	40 030 717 961
	<i>Maataloustukirahaston alaanimmäismäärä</i>	<i>41 646 000 000</i>				<i>41 646 000 000</i>	
	<i>Pyöritysero, jota ei ole otettu huomioon alaliikkumavaran laskennassa</i>	<i>72 000</i>				<i>72 000</i>	
	<i>Maataloustukirahaston ja maaseuturahaston välillä siirretyt nettomäärät</i>	<i>–1 117 072 000</i>				<i>–1 117 072 000</i>	
	<i>Maataloustukirahaston menoihin käytettävissä oleva nettomäärä (alaenimmäismäärä, jossa on otettu huomioon maataloustukirahaston ja maaseuturahaston välillä siirretyt määrät)</i>	<i>40 529 000 000</i>				<i>40 529 000 000</i>	
	<i>Maataloustukirahaston alaliikkumavara</i>	<i>553 107 458</i>				<i>553 107 458</i>	
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 722 798 024	3 203 947 754	–78 032 393	309 140 155	4 644 765 631	3 513 087 909
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>4 871 000 000</i>				<i>4 871 000 000</i>	
	<i>Liikkumavara</i>	<i>148 201 976</i>		<i>78 032 393</i>		<i>226 234 369</i>	
5	Turvallisuus ja puolustus	2 632 589 260	2 143 154 694			2 632 589 260	2 143 154 694
	<i>Enimmäismäärä</i>	<i>2 617 000 000</i>				<i>2 617 000 000</i>	

	<i>josta joustoväline</i>	15 589 260				15 589 260	
	<i>Liikkumavara</i>						
6	Naapurialueet ja muu maailma	16 308 245 797	14 426 257 975			16 308 245 797	14 426 257 975
	<i>Enimmäismäärä</i>	16 303 000 000				16 303 000 000	
	<i>josta joustoväline</i>	5 245 797				5 245 797	
	<i>Liikkumavara</i>						
7	EU:n yleinen hallinto	12 845 030 641	12 845 030 641			12 845 030 641	12 845 030 641
	<i>Enimmäismäärä</i>	12 124 000 000				12 124 000 000	
	<i>josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)</i>	721 030 641				721 030 641	
	<i>Liikkumavara</i>						
	josta: Toimielinten hallintomenot	9 720 485 985	9 720 485 985			9 720 485 985	9 720 485 985
	<i>Alaenimmäismäärä</i>	9 219 000 000				9 219 000 000	
	<i>josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)</i>	501 485 985				501 485 985	
	<i>Alaliikkumavara</i>						
	Otsakkeiden määrärahat	192 771 904 903	153 130 726 640	-123 742 536	2 985 985 012	192 648 162 367	156 116 711 652
	<i>Enimmäismäärä</i>	190 544 000 000	175 378 000 000			190 544 000 000	175 378 000 000
	<i>josta joustoväline</i>	1 165 763 641	1 399 812 457	-4 705 000	-4 705 000	1 161 058 641	1 395 107 457
	<i>josta yksi ainoa liikkumavaraväline (11 artiklan 1 kohdan a alakohta)</i>	721 030 641				721 030 641	
	<i>josta Euroopan unionin elpymisväline</i>	1 141 582 096	1 141 582 096			1 141 582 096	1 141 582 096
	<i>Liikkumavara</i>	800 471 475	24 788 667 913	119 037 536	-2 990 690 012	919 509 011	21 797 977 901
	Temaattiset erityisrahoitusvälineet	6 669 866 079	5 593 595 842		-469 000 000	6 669 866 079	5 124 595 842
	Määrärahat yhteensä	199 441 770 982	158 724 322 482	-123 742 536	2 516 985 012	199 318 028 446	161 241 307 494